

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Mvndvs Et Mvndi Partes, Divinæ Bonitatis Ac Ivstitiæ
Præcones**

Stengel, Georg

Ingolstadt, 1645

§. 2. Magnam in Deum è creatione ignis, & fulminis, gloriam redundare.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52365](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52365)

Vide Plu-
tarch. lib.
Aqua, an
ignis vi-
lior.

partes quoq; mundi, hominis causâ, erunt; cælû, terra, aqua, ignis, aër. De quarum partium pulchritudine, vtilitate, ac necessitate etsi multi tractauerût, & vel in pueros satis constat, vitium tamen alere videntur nonnullis. Vnde & Momos habent. Quid enim? siderum noxij sunt aspectus; in aëre vasa niunt venti; colliguntur intempestiuæ pluuiæ, quæ lapides effundût; molestissimû est, per imbrem, facere opus: ibi humor in pestê putrescit; ibi minatur fulguratio; terrent horridæ nubes; mugiunt rauca tonitrua. In mari procellæ & tempestates comouentur, & turbo totas classes dissijcit; euertit, mergit. Fluminû eluuiiones, inundationésq; aquarum, quas non dederunt vastitates? In terra sterilitates, ac metuendi tremores; illê quidem homines, isti autem, & ciuitates, & homines hauserunt. Ab igne natæ sunt tot insignium domorum, tot magnarum vrbiû populationes. Hæc talia imperitis DEVS, si bonus est, in mundi partibus, censetur creare, aut permittere non debuisse.

§. II.

Magnam in Deum, è creatione Ignis & Fulminis, gloriam redundare.

Verùm, vt à fulmine & igne, velut à Io-
uc,

ue, incipiam, qui rectè calculum ducit, meritò canit: *Benedicite ignis Et aestus Domino: benedicite fulgura Et nubes Domino.* Equidem liquidè intelligit, lucem noctu, calorem in hyeme; opem in quavis arte, ab ignibus haberi; ob quam causam Xenophon, & Philo affirmant, *ignem esse veluti generale artificiorum omnium instrumentum*: quorum posterior tradit, idcirco prohibitam fuisse, apud Iudæos, ignis in Sabbatho, accensionem, ut inde omnium opificiorum justitium fieret. Norunt etiam docti, ex Empedocle, Hippocrate, & Varrone, ac Plinio, ignis maximum esse usum ad medicinas; sine quo etiã Chymici sunt nulli; & durum manet ferrũ, crudi cibi, frigidi senes: ut proinde Lactantius eleganter ac eruditè ignem, *lucis ac vitæ elementum*, appellãrit; quo nõ bestia, quippe terrenæ & mortales, sed solus homo uteretur. Ob has causas meritò dicimus: *Benedicite ignis Et aestus Domino.* Est enim ignis non tantũ diuinæ beneficentiæ, sed & regiæ cuiusdam maiestatis symbolum. Beneficentiæ quidem, ob plurima commoda, quæ inde petuntur: qua de causa grauissimũ est, si cui *igni Et aqua interdicator.* Maiestatis autem, ob splendorem. Vnde ignis olim Romanis,

Dan. 3. 66.

Xenophon. lib. 4. de dictis & factis Socratis. n. 466. Philo. li. 3. de vita Moysis. Plin. 36. c. 27.

Lactant. li. 7. ca. 9.

Dan. 3. 66.

C manis,

Amman.
lib. 23.

manis, & Constantinopolitanis Imperatoribus præferbatur, vti & Patriarchis & Ecclesiæ principibus, quibus *Lampadarius* (vt eum Codinus vocat) in liturgijs & processionibus, lampadem præoportabat, aurea corona redimitam; cum faces Imperatorum corolla aurea gemina insignes esset, vt Balsamo obseruat. Qui mos à Persis originem traxit, qui ignem cælo delapsum, apud se, sempiternis ferculis custodiebāt: cuius portionem exiguam, etiam merâ luce, quondâ præisse Asiaticis regibus dicunt, vt ait Ammianus. Significabatur his facibus, à regibus lucem, claritatem, dignitatem in alios emanare. An non & sol, & luna, & cæteræ cæli faces, & omnis, siue sub cælo, siue sub terra, ignis nobis DEI maiestatem præfert? Inde enim vera claritas, inde summa potestas. Vanus est, quisquis aliunde vult splendorem adipisci, aut calere, nisi igne diuino, aut ad diuina ducente. Sicut enim Indi, non qualibet faces, sed eas, quæ in ara Mithræ, hoc est, Solis essent accensæ, prætulerunt; ita diuina duntaxat nos ardere flamma par est, non facibus Furiarum, aut Cupidinis. Ardemus autem igne diuino, si beneficia ignis, & omnium creaturarum agnoscimus, à DEO profi-

proficisci; & celebramus, si Indos imitemur, Phil. li. 2.
qui ad Phraotæ regis reditum, lætitiæ cla- c. 13. p. 96.
ti, accēsis, ex ara Solis, facibus obuiam pro-
cesserunt, & ad regiam vsque deduxerunt,
faustis acclamationibus profecuti. Ad hūc
modum Sancti solem, lunam, cæterosq; mi-
nores ignes, & flammæ omnium officina-
rum aspiciunt; inde enim amore sacro in-
flammati, DEO acclamant: *Laudate eum sol,* Pl. 148. 3.
& luna, laudate eum omnes stella, & lumen.
Laudate Dominum de terra ignis, grando & c.
itemque: *Benedicite ignis & æstus Domino.* E- Dan. 3. 66.
nimuerò etiam: *Benedicite fulgura, & nubes*
Domino. Quisquis enim sapit, sic ignescit,
caletque amore, non furore Numinis; cū
sciat, sapientissimo artificio pariter, & pro
hominum bono, mundi Machinatorem ista
condidisse, atque in sua manu habere, tan-
quam iustitiæ & misericordiæ instrumen-
ta. Quod probè agnouit inuictæ virtutis
heros Iob, cū nuncius veniret, ac dice-
ret: *Ignis Dei cecidit de celo, & tactas oues* Iob. 1. 16.
puerosq; consumpsit. Sciuit enim clarissimè,
DEVM nunquam, sine iusta causâ, fulmina
de cælo iaculari; etsi tum fortasse iam non
sciret, quænam illa iusta fulminandi causâ
fuerit. Fuit autem profectò justissima tum
causâ

caussa. Nam dum sathan ouium greges percussit, toti mundo ostendit, Iobum ouibus ipsis esse patientiorem. Quid, non modò gloriosius, sed etiam, vtilius fuit Iobo, oues seruare, an patientiæ laudem & mercedem adipisci? cuius vt virtus per omnes numeros agnosceretur, DEVS eam velut scopum, de cælo, petendi (quasi inde origo plagæ esset) dæmoni id sollicitè flagitanti concessit; quamuis id alio fine dæmon flagitârit. Est enim harum rerum promus magis, quàm cõdus Alastor, qui eiusmodi expeditionẽ in Iobũ, ex inuidia, instruxit, malus vtique, de thesauro suo, proferens mala: è quibus optimum Numen bona facit, etiam tum, quando per illum, tanquam per carnificem suum, in impios fulminat.

§. III.

Permittente, ob iustas causas, Deo, malum sæpe demonem esse fulminum fabricatorem, etiam in ipsa templa cadentiũ.

Thom.
Canti-
prat. li. 2.
apum. c.
57. §. 2.

In Teutonia, circa annum Domini M. CC. L. VI. inquit magnus Alberti Magni discipulus, & D. Thomæ Aquinatis condiscipulus, tantos ventorum, coruscationum, tonitruorum, & grandinum fragores inualescere vidimus, vt homines, per ciuitates, quasi amentes ince-